

Raport
z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
Gminy Brenna

Brenna, grudzień 2008

Spis treści:

<u>1. WSTEP</u>	<u>3</u>
<u>1.1. Podstawa prawna opracowania</u>	<u>3</u>
<u>1.2. Przedmiot i zakres opracowania</u>	<u>3</u>
<u>2 OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRENNA</u>	<u>4</u>
<u>2.1 Gospodarka wodno-ściekowa</u>	<u>4</u>
<u>2.1.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2005</u>	<u>4</u>
<u>2.1.2 Cele długoterminowe – do roku 2015</u>	<u>5</u>
<u>2.1.3 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>6</u>
<u>2.1.4 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>7</u>
<u>2.2 Gospodarka odpadami</u>	<u>8</u>
<u>2.2.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004</u>	<u>8</u>
<u>2.2.2 Cele długoterminowe – do roku 2015</u>	<u>9</u>
<u>2.2.3 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>9</u>
<u>2.2.4 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>10</u>
<u>2.3 Ochrona powierzchni ziemi i gleb</u>	<u>11</u>
<u>2.3.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2006</u>	<u>11</u>
<u>2.3.2 Cele długoterminowe – do roku 2015</u>	<u>12</u>
<u>2.3.3 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>12</u>
<u>2.3.4 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>13</u>
<u>2.4 Ochrona powietrza</u>	<u>13</u>
<u>2.4.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004</u>	<u>13</u>
<u>2.4.2 Cele długoterminowe – do roku 2015</u>	<u>14</u>
<u>2.4.3 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>14</u>
<u>2.4.4 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>15</u>
<u>2.5 Ochrona przed hałasem</u>	<u>16</u>
<u>2.5.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2005</u>	<u>16</u>
<u>2.5.2 Cele długoterminowe – do roku 2015</u>	<u>16</u>
<u>2.5.3 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>17</u>
<u>2.5.4 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>17</u>
<u>2.6 Promieniowanie niejonizujące</u>	<u>18</u>
<u>2.6.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004</u>	<u>18</u>
<u>2.6.2 Cele długoterminowe – do roku 2015</u>	<u>18</u>
<u>2.6.3 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>19</u>
<u>2.6.4 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>19</u>
<u>2.7 Ochrona przyrody</u>	<u>19</u>
<u>2.7.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004</u>	<u>19</u>
<u>2.7.2 Cele długoterminowe – do roku 2015</u>	<u>19</u>
<u>2.7.3 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>20</u>
<u>2.7.4 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>22</u>
<u>2.8 Edukacja ekologiczna</u>	<u>22</u>
<u>2.8.1 Priorytety ekologiczne</u>	<u>22</u>
<u>2.8.2 Szczegółowy opis realizacji</u>	<u>23</u>
<u>2.8.3 Syntetyczna ocena realizacji</u>	<u>24</u>
<u>3 WNIOSKI Z OCENY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRENNA</u>	<u>25</u>

1. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania

Niniejszy raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brenna został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami).

Raport został opracowany przez zespół autorski firmy GALEJA Technika i Technologia, jako realizacja zapisów umowy nr Oś.R.6069/91/08 z dnia 15.10.2008r.

1.2. Przedmiot i zakres opracowania

Zgodnie z zapisami cytowanej ustawy organ wykonawczy realizacji Polityki Ekologicznej Państwa, w tym przypadku Gmina, sporządza co 2 lata raporty z realizacji programu ochrony środowiska, a następnie przedstawia Radzie Gminy.

Raport zawiera swoiste podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska.

2 OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRENNA

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie kierunków ochrony środowiska. Dla wyszczególnionych kierunków, na etapie tworzenia POŚ zdefiniowano szereg zadań. Raport ma na celu określenie stopnia realizacji owych zadań.

Szczegółowe informacje o realizacji zadań -w podziale na zadania własne (W) i koordynowane (K) - zebrano w tabelach, ponadto przedstawiono syntetyczne oceny w rozbiciu na poszczególne obszary tematyczne zgodnie z zapisami w POŚ.

2.1 Gospodarka wodno-ściekowa

2.1.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2005

- opracowanie koncepcji uporządkowania systemu zaopatrzenia w wodę,
- rozpoznanie problemu starych studni kopanych – ewidencja i zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem,
- wymiana sieci wodociągowej i przyłączy z rur stalowych w Zakładzie Budżetowym Gospodarki Komunalnej Brenna, o długości L = ok. 3,2 km,
- wymiana sieci wodociągowej i przyłączy z rur stalowych w Spółce Wodnej Chrobaczy w Brennej o długości L = ok. 2 km,
- rozbudowa sieci wodociągowej w Brennej Hołcynie o długości ok. 5 km,
- budowa kanalizacji w Brennej Leśnicy o długości ok. 12 km (11872 mb),
- budowa kanalizacji w Górkach Wielkich Szpotawice etap I o długości ok. 12 km (12243mb),

- budowa kanalizacji w Brennej ul. Snowaniec i ul. Łęgowa o długości ok. 2 km (2068mb),
- rozpoznanie potrzeb w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego,

2.1.2 Cele długoterminowe – do roku 2015

- budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w Górkach Wielkich i Górkach Małych o długości ok. 89 km,
- rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na pozostałym terenie Gminy o długości ok. 50 km
- budowa kanalizacji w Górkach Wielkich Szpotawice etap II o długości ok, 10 km,
- uzupełniająca rozbudowa kanalizacji na pozostałym terenie Gminy o długości ok. 50 km,
- budowa oczyszczalni przydomowych w tych miejscach, gdzie jak wynika z planu zagospodarowania przestrzennego brak będzie kanalizacji w okresie perspektywicznym,
- modernizacja ujęć wody,
- budowa nowych ujęć wody,
- regulację rzeki Leśnicy na odcinku ok. 3 km,
- dokończenie regulacji rzeki Brennicy na odcinku 2 km,
- remont regulacji rzeki Brennicy od ujścia do Górek Małych,
- regulację potoku Barujec,
- regulację potoku Wielki Suchy,

- propagowanie tzw. dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne,
- ochrona, restytucja i właściwe kształtowanie pasów roślinności wzdłuż brzegów cieków wodnych,
- edukacja oraz propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody.

2.1.3 Szczegółowy opis realizacji

Nazwa zadania	Rodzaj	Realizacja
Opracowanie koncepcji uporządkowania systemu zaopatrzenia w wodę	W	Zadanie realizowane - Wykonano aktualizację koncepcji technicznej zasilania w wodę terenu miejscowości Górki Wielkie i Górki Małe Gminy Brenna i miejscowości Grodziec ze Stacji Wodociągowej w Pogórze
Rozpoznanie problemu starych studni kopanych	W	Nie realizowane, gdyż Gmina nie ma stosownych uprawnień w powyższym zakresie, ani środków do realizacji zadania
Rozpoznanie potrzeb w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego	K	Zadanie realizowane - RZGW Gliwice wykonało w ramach prac nad studium ochrony przeciwpowodziowej opracowanie pod nazwą „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią zlewni rzeki Małej Wisły od zbiornika Wisła Czarne do zbiornika Goczałkowice”, w którym określono granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania na terenie gminy.
Budowa sieci wodociągowej	W	Zadanie realizowane- budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w Górkach Wielkich o długości 12,12 km, budowa sieci wodociągowej dla przysiółka Jatny w Brennej o długości 4,14 km
Wymiana sieci wodociągowej	K	zadanie realizowane - wymiana sieci wodociągowej i przyłączy z rur stalowych w Spółce Wodnej Chrobaczy w Brennej o długości L = ok. 2 km,
Budowa kanalizacji	W	zadanie realizowane - budowa kanalizacji w Brennej Leśnicy o długości ok. 12 km, budowa kanalizacji w Górkach Wielkich Szpotawice etap I i II o długości ok. 22, budowa kanalizacji w Brennej ul. Snowaniec i ul. Łęgowa o długości ok. 2 km, Kretowskie-Spalona o długości ok. 12 km.

Budowa nowych ujęć wody	K	zadanie realizowane - ujęcie Brenna Jatny
Modernizacja ujęć wody	K	nie zachodziła potrzeba
Regulacja cieków wodnych	W	zadanie realizowane - regulację rzeki Leśnicy na odcinku ok. 3 km; dokończenie regulacji rzeki Brennicy na odcinku 2 km; remont regulacji rzeki Brennicy od ujścia do Górek Małych; częściowa regulacja potoku Wielki Suchy
Budowa przydomowych oczyszczalni	K	zadanie realizowane w formie pozytywnych uzgodnień w przypadkach, gdzie jak wynika z planu zagospodarowania przestrzennego brak będzie kanalizacji w okresie perspektywicznym
Propagowanie dobrych praktyk rolniczych	W	Zadanie z zakresu edukacji - zmniejszanie zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne
Edukacja oraz propagowanie postaw i zachowań	W	Zadanie z zakresu edukacji - motywowanie do oszczędzania wody

2.1.4 Syntetyczna ocena realizacji

Gospodarka wodno-ściekowa stanowi główny obszar działań Gminy w zakresie ochrony środowiska.

Dla oceny efektywności podejmowanych działań należy uwzględnić następujące uwarunkowania:

- Gmina Brenna została rozporządzeniem Nr 66/08 Wojewody Śląskiego z dnia 10 października 2008 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Skoczów w całości (Brenna, Górki Małe, Górki Wielkie) zaliczona do tej aglomeracji,
- istnieje szereg źródeł zasilania budynków w wodę, co implikuje uwarunkowania w zakresie budowy sieci wodociągowej.
- studnie kopane służące do zwykłego korzystania z wód przez mieszkańców, znajdujące się na ich posesjach nie podlegają kontroli i nadzorowi Gminy

W okresie sprawozdawczym wykonano szereg przedsięwzięć w zakresie wzrostu dostępności mieszkańców do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Do końca 2008 roku wybudowano łącznie 95,5 km sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami, do której włączono ok. 1800 budynków. W skali roku do

oczyszczalni w Skoczowie odprowadzanych jest około 150 tys. m³ ścieków, co daje średniodobowo ok. 410 m³ ścieków.

Zasadniczo zaplanowane działania są realizowane, oraz podejmowane są kolejne projekty do realizacji. Zagrożeniem jest dostępność środków finansowych na ich realizację wynikająca m.in. z zaliczenia Gminy do aglomeracji o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) powyżej 15.000.

2.2 Gospodarka odpadami

2.2.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004

Cele krótkoterminowe obejmują te działania z zakresu gospodarki odpadami, które mogą być realizowane do roku 2005. Do celów tych zaliczono:

- wprowadzenie i objęcie wszystkich mieszkańców Gminy systemem selektywnej zbiórki odpadów,
- zorganizowanie na terenie Gminy punktu odbioru odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych przy współpracy z firmami mającymi decyzje zezwalające na taką działalność,
- zorganizowanie w sezonie urlopowym na terenach rekreacyjnych (wzdłuż rzeki) systemu gromadzenia odpadów,
- opracowanie Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Brenna,
- dostosowanie istniejących rozwiązań w Gminie do wymogów Unii Europejskiej.

2.2.2 Cele długoterminowe – do roku 2015

Cele długoterminowe obejmują działania związane z gospodarką odpadami, które realizowane będą do roku 2015. W ramach realizacji tych celów dla Gminy Brenna przyjęto:

- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami w Gminie (konieczność selektywnej zbiórki, ograniczenie powstawania odpadów, konieczność wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, itp.),
- zastąpienie niskiej jakości paliw stałych paliwami ekologicznymi lub innymi nośnikami energii,
- zmniejszenie ilości produkowanych odpadów,
- wprowadzenie technologii niskoodpadowych,
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów organicznych, które mogą być poddane procesowi kompostowania poza terenem Gminy,
- wzrost stopnia wykorzystania surowców wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- wzrost poziomu odzysku surowców z odpadów poprzez wprowadzenie nowych technologii segregacji,
- wdrożenie systemu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, oraz systemu ich magazynowania i wywozu na składowisko odpadów niebezpiecznych.

2.2.3 Szczegółowy opis realizacji

Cel	W/K	Realizacja
Opracowanie Planu Gospodarki Odpadami w Gminie	W	Zadanie zrealizowane - w grudniu 2004 roku opracowano Gminny Plan Gospodarki Odpadami,
Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy	W	Zadanie zrealizowane – w 2006 roku uchwalono Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brenna - na terenie Gminy funkcjonuje selektywny system zbiórki odpadów (mieszkańcy otrzymują kolorowe worki, do których segregują

		odpady, a następnie są odbierane przez ZBGK). Dodatkowo na terenie Gminy zlokalizowanych jest: 7 pojemników na odpady opakowaniowe z papieru, 4 ze szkła kolorowego oraz 7 z metalu, tworzyw sztucznych i materiałów wielowarstwowych
Zorganizowanie na terenie Gminy punktu odbioru odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	W	Nie zbudowano Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych, gdyż konieczność jego organizacji na terenie Gminy nie wynikała z Planu wyższego rzędu (powiatowego) Na terenie Gminy zorganizowano akcję „Przeterminowane leki przynieś do apteki”. W dwóch aptekach umieszczono konfiskatory, dzięki czemu mieszkańcy mogą przynosić przeterminowane lekarstwa. Unieszkodliwienie produktów leczniczych będzie dokonywane przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, który posiada stosowne zezwolenie na prowadzenie takiej działalności.
Opracowanie systemu sezonowego gromadzenia i wywozu odpadów z terenów rekreacyjnych	W	Zadanie realizowane - na terenach rekreacyjnych wzdłuż rzeki ustawiono kosze na odpady
Wdrożenie na terenie Gminy programu usuwania azbestu	W	Zadanie realizowane - we wrześniu 2008r. opracowano "Program usuwania azbestu dla Gminy Brenna na lata 2009 – 2032", którego elementem była inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy
Zastąpienie niskiej jakości paliw stałych paliwami ekologicznymi lub innymi nośnikami energii	W	Zadanie realizowane w ramach gminnego Programu Ograniczania Niskiej Emisji opisanego w p.2.4.3.
Wprowadzenie na terenie Gminy systemu odbioru odpadów biodegradowalnych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych	W	Odpady biodegradowalne poddawane kompostowaniu w kompostownikach na terenach posesji

2.2.4 Syntetyczna ocena realizacji

Gospodarka odpadami stanowi drugi co do ważności główny obszar działań Gminy w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja zamierzonych działań przebiega zgodnie z Programem, w miarę posiadanych możliwości finansowych.

Uchwalono Plan Gospodarki Odpadami (uchwała Rady Gminy z dnia 31.12.2004 r. Nr XXIX/243/2004), oraz regulamin utrzymania czystości i

porządku dla gminy Brenna (uchwała Rady Gminy z dnia 27 kwietnia 2006 r. Nr XLIII/345/2006).

Wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów. Działania w kierunku selektywnej zbiórki odpadów zostały docenione – Gmina zajęła w 2008 r. 5 miejsce w wojewódzkim konkursie „lider selektywnej zbiórki odpadów komunalnych”.

Selektywna zbiórka odpadów nie obejmuje odpadów biodegradowalnych. Ze względu na charakter gminy (zabudowa zagrodowa) odpady biodegradowalne są poddawane kompostowaniu na terenach posesji, na których powstają. Jest to zgodne z zapisami § 6 regulaminu utrzymania czystości i porządku.

Nie podjęto decyzji o organizacji Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych gdyż utworzenie takiego punktu na terenie Gminy nie przewidywał Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami, jednocześnie zmieniające się przepisy prawne, oraz KPGO przewidują tworzenie alternatywnych rozwiązań w zakresie odpadów niebezpiecznych z sektora komunalnego. System selektywnej zbiórki odpadów umożliwia mieszkańcom zorganizowane pozbywanie się tego typu odpadów.

W Gminie Brenna wprowadzono konfiskatory na przeterminowane lekarstwa. W 2008 r. opracowano Program usuwania wyrobów zawierających azbest

2.3 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

2.3.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2006

Cele krótkoterminowe w zakresie ochrony ziemi i gleb obejmują działania, które mogą być zrealizowane do końca 2006 roku:

- atestacja sprzętu ochrony roślin,
- zlecenie przeprowadzenia badań zanieczyszczeń glebowych i kwasowości,
- przeciwdziałanie procesom erozyjnym,
- promowanie działalności agroturystycznej.

2.3.2 Cele długoterminowe – do roku 2015

Cele długoterminowe w zakresie ochrony ziemi i gleb na terenie Gminy Brenna stanowią pochodną zadań krótkoterminowych:

- rekultywacja terenów objętych działalnością kopalni piaskowca,
- wykorzystanie nieużytków na uprawy energetyczne,
- organizacja lekcji wychowania ekologicznego dla dzieci i młodzieży,
- promocja rolnictwa ekologicznego i produkcji zdrowiej żywności ,

2.3.3 Szczegółowy opis realizacji

Cel	W/K	Realizacja
Zlecenie przeprowadzenia badań zanieczyszczeń glebowych i kwasowości,	W	Zadanie nie realizowane jako zadanie własne. Badaniami kwasowości gleb zajmują się Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze, jak też sami rolnicy
Przeciwdziałanie procesom erozyjnym	W	Zadanie nie realizowane jako zadanie własne.
Promowanie działalności agroturystycznej	W	Zadanie realizowane jako koordynowane - działanie z zakresu edukacji ekologicznej.
Organizacja lekcji wychowania ekologicznego dla dzieci i młodzieży	W	Zadanie realizowane jako koordynowane - edukacja ekologiczna uczniów
Promocja rolnictwa ekologicznego i produkcji zdrowej żywności	W	Zadanie realizowane jako koordynowane - działanie z zakresu edukacji ekologicznej.
Atestacja sprzętu ochrony roślin	K	Oddział Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa nie prowadzi szczególnych działań dla atestacji sprzętu ochrony roślin. Najbliższą jednostką organizacyjną upoważnioną do przeprowadzania badań opryskiwaczy jest Agrokompleks Ochaby
Wykorzystanie nieużytków na uprawy energetyczne,	K	Zadanie realizowane jako koordynowane - edukacja ekologiczna
Rekultywacja leśna terenów objętych działalnością kopalni piaskowca,	K	Udział Gminy w określaniu środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięć
Zagospodarowanie porzuconych wyrobisk poeksploatacyjnych	K	Udział Gminy w określaniu kierunków rekultywacji i sposobu zagospodarowania przy tworzeniu zapisów planu zagospodarowania przestrzennego.

2.3.4 Syntetyczna ocena realizacji

W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb nie podejmowano specjalistycznych badań i działań inwestycyjnych, ograniczając się do edukacji społeczeństwa.

Gmina Brenna w coraz większym stopniu staje się gminą turystyczną, a w coraz mniejszym rolniczą. W planie miejscowym coraz więcej terenów przeznaczanych jest pod zabudowę jednorodziną.

Spośród działań przewidzianych do realizacji realizowana jest promocja działalności agroturystycznej, jako zbieżnej z planami rozwojowymi Gminy.

2.4 Ochrona powietrza

2.4.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004

W ramach realizacji celów krótkoterminowych, w zakresie ochrony powietrza na terenie Gminy Brenna należy przyjąć następujące programy wraz ze stworzonymi dla nich procedurami:

- prowadzić edukację ekologiczną w zakresie ochrony powietrza ze szczególnym przedstawieniem szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych dla zdrowia oraz kosztów społeczno-ekonomicznych spowodowanych zanieczyszczeniem atmosfery,
- opracować program ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy z uwzględnieniem planów zaopatrzenia w energię ze źródeł odnawialnych,
- utrzymywać w dobrym stanie technicznym drogi na terenie Gminy, co wpłynie na poprawę stanu jakości powietrza,
- poprzez zastosowanie środków technicznych i organizacyjnych zredukować ilość zanieczyszczeń pyłowych i gazowych pochodzących z lokalnych kotłowni obiektów użyteczności publicznej,

- w planach zagospodarowania przestrzennego wydzielić tereny pod realizację zorganizowanej działalności inwestycyjnej (mogącej być potencjalnymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza).

2.4.2 Cele długoterminowe – do roku 2015

Do celów długoterminowych związanych z ochroną powietrza na terenie Gminy Brenna należała będzie realizacja następujących zadań:

- kontynuacja programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony powietrza,
- wdrażanie programu ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy,
- dbałość o stan techniczny dróg,
- tworzenie stref buforowych pomiędzy nowoprojektowanymi centrami przemysłu czy usług, a terenami zabudowy mieszkaniowej.

2.4.3 Szczegółowy opis realizacji

Cel	W/K	Realizacja
Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza w środkach masowego przekazu (lokalna prasa). Seminaria ekologiczne dla zainteresowanych mieszkańców. Edukacja ekologiczna w szkołach	W	Zadanie realizowane -(internet, tablice ogłoszeń, gazetka. Ciągłe apelowanie o nie palenie śmieci w domowych piecach. Udział w ogólnopolskiej akcji „Kochasz dzieci nie pal śmieci”. W 2007r. opracowano Program Ograniczenia Niskiej Emisji.
Zmiana ogrzewania i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. Zmiana systemów grzewczych. Stosowanie układów regulacji automatycznej systemów grzewczych	W	Zadanie realizowane - w 2004r. wykonano remont kominów na budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Brennej Bukowa oraz domu nauczyciela Opracowano dokumentację techniczną i uzyskano pozwolenie na termomodernizację budynku Gimnazjum w Brennej. Opracowano dokumentację projektową – kosztorysową na termomodernizację budynku Urzędu Gminy w Brennej, termomodernizację budynku Przedszkola w Brennej, oraz termomodernizację budynku Ośrodka Zdrowia w Brennej

<p>Opracowanie koncepcji zmian ruchu samochodowego (np. poprzez jego skanalizowanie), co wpłynie na poprawę stanu aerosanitarnego terenów przyległych</p>	<p>W/K</p>	<p>Zadanie realizowane - podejmuje się działania mające na celu utrzymanie dróg w dobrym stanie technicznym, co wpływa na poprawę stanu jakości powietrza, w okresie sprawozdawczym wykonano następujące remonty: remont nawierzchni ul. Chłopskiej w Górkach Małych; remont nawierzchni ul. Rzemieśniczej w Górkach Wielkich; remont nawierzchni ul. Żarnowiec w Brennej; remont ul. Topolowej, Żory, Hellera i Drożyskiej w Brennej; remont ul. Krótkiej w Górkach Małych, remont ul. Spółdzielczej, Leśnej, Jasnej, Skoczowskiej i Bocznej w Górkach Wielkich, budowę chodnika przy ul. Szpotawickiej w Górkach Wielkich. Oprócz tego opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową wraz z remontem nawierzchni 645 m odcinka ul. Grabowej w Brennej wraz z budową przepustu w ciągu tej drogi, jak również opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na przebudowę obiektów mostowych LNI-31 i LNI-32 w ciągu ul. Węgierski, dokonano oceny technicznej obiektów mostowych LNI-29 i LNI-30 w Brennej Węgierski (do rozbiórki w zamian za budowę jednego obiektu mostowego)</p>
---	------------	--

2.4.4 Syntetyczna ocena realizacji

W zakresie ochrony powietrza najważniejszym podjętym działaniem jest opracowanie w 2007 roku Programu Ograniczenia Niskiej Emisji. W ramach Programu w okresie 2008-2010 przewiduje się modernizację ok. 200 kotłowni. Obecnie uruchomiono pierwszy etap realizacji Programu dla 42 instalacji.

Dodatkowo prowadzona jest akcja edukacyjno-informacyjna o szkodliwości spalania śmieci.

Prowadzi się także konkretne działania na rzecz ograniczenia emisji z budynków użyteczności publicznej, głównie przez ich termomodernizację.

W miarę posiadanych środków prowadzi się remonty nawierzchni dróg gminnych i mostów.

2.5 Ochrona przed hałasem

2.5.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2005

Do celów krótkoterminowych, w zakresie ochrony środowiska przed hałasem na terenie Gminy Brenna należy przyjąć:

- ograniczenie emisji hałasu poprzez przygotowanie terenów na cele rozwoju przemysłu, rzemiosła i usług,
- remonty i modernizacja dróg,
- opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem,
- analiza planu zagospodarowania przestrzennego oraz skorygowanie nowo tworzonych zapisów, aby ograniczyć lokalizację budynków mieszkalnych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów uciążliwych dla środowiska.

2.5.2 Cele długoterminowe – do roku 2015

Cele długoterminowe w zakresie poprawy klimatu akustycznego na terenie Gminy Brenna stanowić będą pochodną założeń krótkoterminowych. Do takich działań należeć będą:

- utworzenie stref buforowych pomiędzy nowoprojektowanymi centrami przemysłu, rzemiosła i usług, a terenami zabudowy mieszkaniowej,
- minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez planowe remonty i modernizację dróg,
- kontynuacja programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem.

2.5.3 Szczegółowy opis realizacji

Cel	W/K	Realizacja
Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	W	Zadanie realizowane w ramach programów edukacji ekologicznej
Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy ze szczegółowym opisem dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w środowisku dla poszczególnych jednostek strukturalnych	W	Zadanie realizowane - dopuszczalne wartości poziomu dźwięku określane w planach zagospodarowania przestrzennego
Opracowanie koncepcji zmian ruchu samochodowego (np. poprzez jego skanalizowanie), co wpłynie na poprawę klimatu akustycznego terenów przyległych	K	Zadanie realizowane opisane w pkt 2.4.3.
Minimalizacja emisji hałasu komunikacyjnego poprzez budowę ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie mogą wystąpić przekroczenia standardów akustycznych	K	Zadanie nierealizowane przez administratorów dróg, brak potrzeb w powyższym zakresie.

2.5.4 Syntetyczna ocena realizacji

W zakresie ochrony przed hałasem nie prowadzi się specjalnych działań inwestycyjnych, typu ekrany dźwiękochłonne, natomiast przy tworzeniu planów zagospodarowania przestrzennego analizuje się wpływ projektowanych zapisów na dotrzymanie norm hałasu określonych dla danego rodzaju zagospodarowania terenu.

Ochronie przed hałasem komunikacyjnym służą także bieżące remonty nawierzchni dróg i mostów.

2.6 Promieniowanie niejonizujące

2.6.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004

Cele krótkoterminowe obejmują te działania z zakresu ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym, które mogą być zrealizowane do 2005 roku.

- preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego,
- opracowywanie przyszłych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagrożeń promieniowaniem niejonizującym,
- zwracanie szczególnej uwagi na lokalizację zabudowań mieszkalnych, żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali, itp. – składowa pola elektrycznego na tym terenie, nie może przekroczyć wartości 1kV/m,
- przeprowadzenie okresowych badań, w celu rozeznania aktualnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko.

2.6.2 Cele długoterminowe – do roku 2015

Głównym celem długoterminowym, jaki przyjęto dla Gminy Brenna, to kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska:

- stworzenie systemu monitoringu środowiska Gminy Brenna ze względu na szkodliwe oddziaływanie pól elektromagnetycznych,
- ograniczenie emisji promieniowania niejonizującego do środowiska.

2.6.3 Szczegółowy opis realizacji

Cel	W/K	Realizacja
Stworzenie systemu monitoringu środowiska ze względu na promieniowanie niejonizujące	K	Zadanie realizowane - w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniono zagrożenia promieniowaniem niejonizującym, zwrócono szczególną uwagę na lokalizację zabudowań mieszkalnych, żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali, itp. – składowa pola elektrycznego na tym terenie, nie może przekroczyć wartości 1kV/m. Preferuje się mało konfliktowe lokalizacje źródeł promieniowania niejonizującego.

2.6.4 Syntetyczna ocena realizacji

W opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniono zagrożenia promieniowaniem niejonizującym, dokonując właściwych zapisów zapobiegających możliwości konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego.

2.7 Ochrona przyrody

2.7.1 Cele krótkoterminowe – do roku 2004

Utworzenie Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh) Gminy, w oparciu o rozpoznane walory przyrodnicze, krajobrazowe i potencjał rekreacyjno-wypoczynkowy

2.7.2 Cele długoterminowe – do roku 2015

- stała pielęgnacja i wzbogacanie istniejącej szaty roślinnej w celu zwiększenia jej potencjału przyrodniczego i rekreacyjnego

- promocja „przyrodniczego wizerunku Gminy”, z wykorzystaniem charakterystycznych, rozpoznawalnych elementów flory Beskidu Śląskiego — np. naparstnicy purpurowej — w formie akcentów graficznych („ekologiczne logo Gminy”),
- ochrona w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów przyleśnych i o szczególnych walorach widokowych,
- wytyczenie, organizacja i budowa sieci tras rowerowych, ścieżek pieszych i szlaków turystycznych — w tym wpisanych w program regionalny,
- rozwój funkcji rolnictwa ekologicznego i agroturystyki,
- rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej i turystyczno-wypoczynkowej w powiązaniu z zielenią towarzyszącą,
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej, w tym „ekologiczna” modernizacja szkolnych programów ekologicznych.

2.7.3 Szczegółowy opis realizacji

Cel	W/K	Realizacja
Utworzenie proponowanych małoobszarowych form ochrony przyrody (4 użytki ekologiczne i 1 stanowisko dokumentacyjne)	W	Gmina dąży do powstania obszarów chronionych, rozpoznawania walorów przyrodniczych. Odpowiednie zapisy znalazły się w Planie Zagospodarowania Przestrzennego.
Objęcie ochroną prawną drzew — propozycji pomników przyrody (5-10 obiektów)	W	Zadanie realizowane- objęto ochroną prawną pomniki przyrody- 11 ustanowiono w 2004 r, 20 w 2005 r., 12 w 2006 r., a 5 w roku 2007. Do tego dochodzi 5 drzew pomnikowych ustanowionych przez Urząd Wojewódzki. Wydano publikację z pomnikami przyrody dla Górek, obecnie trwają prace z terenu Brennej.

Realizacja nowych terenów zieleni urządzonej i modernizacja dotychczasowej w ramach istniejących obiektów turystyczno-sportowych i rekreacyjno-wypoczynkowych, w tym: kąpieliska nadwodne (Brennica, Leśnica), ośrodki rekreacyjno-wypoczynkowy w Brennej, pola biwakowe, campingowe	W	Zadanie realizowane - pielęgnuje się i wzbogaca istniejącą szatę roślinną (opieka nad pomnikami przyrody – wykonano zabiegi pielęgnacyjne; dokonano nowych nasadzeń w centrum). Opracowywana jest dokumentacja projektowa budowy ścieżki spacerowo – rowerowa wraz z infrastrukturą towarzyszącą, małą architekturą, częściowym oświetleniem wzdłuż rzeki Brennica w Brennej Centrum;
Realizacja punktów widokowych na terenie Gminy, m.in. Przeł. Karkoszczonka, Beskidek, szczyt Błatniej, Lipowskiego Gronia (około 5-6 obiektów)	W	Zadanie realizowane- w planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Brenna ujęto strefę ekspozycji widokowej
Zalesianie gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych (wariant optymalny — 130 ha)	K	Zadanie realizuje Nadleśnictwo Ustroń
Sporządzenie „Planu ochrony Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego” (opracowanie planistyczne)	K	Działania w powyższym zakresie prowadzi Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego
Realizacja form zieleni izolacyjno-osłonowej wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych o randze ponadlokalnej	K	Zadanie nie zrealizowane przez administratorów dróg i ze względu na zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego
Realizacja wytycznych „Programu ochrony przyrody Nadleśnictwa Ustroń” (około 50% powierzchni leśnej)	K	Działania w powyższym zakresie prowadzi Nadleśnictwo Ustroń
Promocja programów rolno-środowiskowych (szkolenia, warsztaty, broszury) w ramach Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego — schemat II, III	K	Zadanie realizowane w ramach ogólnych działań edukacji mieszkańców Gminy
Utworzenie 4 rezerwatów przyrody ożywionej wraz z planami ochrony	K	Istnieją odpowiednie zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego. Z inicjatywy Góreckiego Klubu Przyrodniczego trwają prace nad przygotowaniem Zespołu przyrodniczo-Krajobrazowego „Góra Bucze”.

2.7.4 Syntetyczna ocena realizacji

Gmina Brenna jest gminą turystyczną, dlatego cele w zakresie ochrony przyrody są traktowane priorytetowo.

Podejmuje się działania dla tworzenia obszarów chronionych, oraz objęcia ochroną prawną pomników przyrody. Z inicjatywy Gminy ustanowiono 48 pomników przyrody, w tym jeden pomnik przyrody nieożywionej – jaskinia głęboka w Stołowie.

Szeroko prowadzone są działania pielęgnacyjne w zakresie opieki nad pomnikami przyrody, oraz dokonuje się nowych nasadzeń drzew i krzewów, jak również pielęgnuje się istniejącą zieleń zorganizowaną.

W planie zagospodarowania Gminy Brenna ujęto strefę ekspozycji widokowej.

Prowadzone są działania edukacyjno-wydawnicze dla promocji ochrony pomników przyrody i terenów cennych przyrodniczo na terenie Gminy.

2.8 Edukacja ekologiczna

2.8.1 Priorytety ekologiczne

Priorytetem w zakresie edukacji ekologicznej jest wykształcenie świadomości ekologicznej u przeważającej części społeczeństwa i przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, pewnie wykraczający poza horyzont 2015 roku, do którego można się zbliżać asymptotycznie poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej coraz większej liczby ludzi na coraz wyższy poziom. Cel ten osiągnie się przez intensyfikację aktualnych działań w zakresie EE, eliminowanie działań chybionych lub mało efektywnych i poszerzenie

sposobów edukowania o nowe formy, przede wszystkim sprawdzone gdzie indziej, w kraju i na świecie.

Należy podkreślić udział samej Gminy, jak i podmiotów z terenu Gminy w konkursach, w których bierze się pod uwagę zachowywanie zasad zrównoważonego rozwoju.

2.8.2 Szczegółowy opis realizacji

Cel	Opis	Realizacja
Szkolenia i pokazy praktyczne dla rolników i działkowców w zakresie gospodarki ekologicznej	W	Zadanie realizowane w ramach ogólnych działań edukacji mieszkańców Gminy
Edukacja ekologiczna nauczycieli	W	Zadanie realizowane w ramach ogólnych działań edukacji
Inwentaryzacja bibliotek (doposażenie)	W	Zadanie niezrealizowane
Tworzenie ośrodków edukacji ekologicznej	W	Zadanie niezrealizowane
Program edukacji ekologicznej dla młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów (około 20% stanu ilościowego uczniów) — warsztaty i wycieczki ekologiczne	W	Zadanie realizowane w ramach ogólnych działań edukacji uczniów Gminy
Utworzenie ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych (foldery, broszury, tablice informacyjne) — 5 obiektów: „Góra Bucze”, „Lipowski Groń”, „Las Dzielowy”, „Dolina Wielkiego Suchego Potoku”, „Błatnia”	W	Zadanie realizowane - wydano publikacje o przyrodzie „Góra Bucze” „Pomniki przyrody” - przekazane m.in. szkołom z terenu Gminy.
Realizacja rekreacyjnych ścieżek i tras rowerowych oraz ciągów pieszych na terenie Gminy (z wyłączeniem górskiej turystyki rowerowej; broszury, mapy, tablice informacyjne; 6-8 obiektów)	W	Opracowywana jest ścieżka spacerowo – rowerowa wraz z infrastrukturą towarzyszącą, małą architekturą, częściowym oświetleniem wzdłuż rzeki Brennica w Brennej Centrum

Promocja działań proekologicznych, wydawnictwa ekologiczne z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej, szkolenia	W	Zadanie realizowane (internet, tablice ogłoszeń, gazetka gminna) - m.in. w zakresie o nie palenie śmieci w domowych piecach.
Promocja agroturystyki, rolnictwa ekologicznego (szkolenia, broszury, warsztaty)	W	Zadanie realizowane jako koordynowane - działanie z zakresu edukacji ekologicznej.

2.8.3 Syntetyczna ocena realizacji

Podjęmowane działania edukacyjne opisano przy omawianiu poszczególnych punktów realizacji Programu.

Zasadniczo adresatami działań są:

- mieszkańcy Gminy w zakresie przeciwdziałania naruszaniu przepisów ochrony przyrody, ochrony środowiska i gospodarowania odpadami;
- uczniowie szkół z terenu Gminy – kształtowanie właściwych zachowań i postaw;
- turyści – informacje o terenach cennych przyrodniczo, apele o właściwe korzystanie z zasobów przyrody.

3 WNIOSKI Z OCENY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRENNA

- 1) Priorytetem Gminy Brenna w zakresie ochrony środowiska jest gospodarka wodno-ściekowa i w związku z tym realizacja zadań związanych z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniu ścieków była najważniejszą w analizowanym okresie. Z uwagi na wysokie koszty budowy sieci wodno-kanalizacyjnych postęp prac w tej dziedzinie jest ściśle uzależniony od możliwości pozyskania środków zewnętrznych i zapewnienia udziału własnego Gminy.
- 2) W zakresie gospodarowania odpadami Gmina Brenna terminowo realizuje zakładane cele. Przystąpiono do wsparcia mieszkańców w działaniach na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest.
- 3) Ochrona przyrody ukierunkowana jest na szerokie objęcie ochroną obiektów i terenów o wysokich walorach przyrodniczych, a także na tworzeniu możliwości właściwego korzystania z zasobów przyrody przez mieszkańców i turystów odwiedzających Gminę Brenna.
- 4) W zakresie ochrony powietrza działania koncentrują się na ograniczeniu niskiej emisji. W tym celu opracowano i rozpoczęto realizację gminnego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.
- 5) Dla lepszej harmonizacji działań w zakresie zrównoważonego rozwoju Gminy Brenna proponuje się dokonanie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Brenna z uwzględnieniem zapisów Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Brenna na lata 2008-2015 przyjętej Uchwałą Rady Gminy Brenna Nr XVII/130/08 z dnia 17 kwietnia 2008 r., oraz aktualnych polityk i strategii rządowych i samorządowych wyższego szczebla.